

РЕШЕНИЕ

№ 13145

гр. София, 29.07.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 13.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **933** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.284-286 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

Образувано е по иск, уточнен с молба от 08.02.2024 г., предявен от Е. Н. С., ЕГН [ЕГН], срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с правно основание чл. 284 от ЗИНЗС, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000.00 лева, ведно с лихвата върху претендирата сума от датата на постъпването на ищеца в мястото за лишаване от свобода - 01.12.2023г. до завеждането на исковата молба, както и законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното заплащане на сумата, за които се твърди, че са възникнали в периода от 01.12.203 г. до 29.01.2024г. в резултат на незаконосъобразни бездействия на служителите на ГД „ИН“ в ЗОЗТ „К.“, изразяващи се в неосигуряване на нормални битови и хигиенни условия за изтърпяване на наказанието „Лишаване от свобода“.

В исковата молба се посочва, че вредите са настъпили вследствие на неосигуряване на нормални битови и хигиенни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“, а именно: недостатъчна жилищна площ, лоши битови и хигиенни условия с влага и течове в килията по време на дъжд, наличие на хлебарки, гризачи и дървеници в килиите, лоши условия за ползване на общите бани и тоалетни в закритата част на затвора, липса на санитарен възел извън килиите за ползване по време на престоя на открито, негодна за консумация вода и често спиране поради остаряла материална база, липса на медицинско лице в затвора през по-голяма част от времето.Претендират

се разноси.

В писмен отговор, постъпил по делото на 22.02.2024 г., ответната страна - Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, чрез процесуален представител юрк. Д., излага доводи за неоснователност и недоказаност на исковата претенция. Посочва се, че от исковата молба не стават обстоятелствата и периодът, на който се основава искът, тъй като ищецът има наложено наказание „Лишаване от свобода“ за период от осем месеца, а на територията на ЗОЗТ „К.“ бил разпределен на 21.12.2023 г. На следващо място се сочи, че в исковата молба не са ангажирани доказателства за претърпените от ищеца вреди – задължителен елемент от фактическия състав за ангажиране на отговорността на държавата по чл.284, ал.1 от ЗИНЗС. Посочено е също, че цитираната съдебна практика в изложението на исковата молба касае периода от 2008 г. – 2017 г., като в тази връзка сочи, че на територията на ЗОЗТ „К.“ се полагат ежегодни усилия за подобряване на хигиенно-битовите условия. По отношение на хигиенните условия в спалните и общите помещения се обръща внимание, че съгласно разпоредбите на чл.21, ал.2 и чл.22, ал.2 от ППЗИНЗС, лишените от свобода са длъжни да поддържат и почистват сами помещенията по изготвен и утвърден от инспектора по социална дейност график. Излагат се твърдения, че администрацията на ЗОЗТ „К.“ ежесечно ангажира външни фирми за обезпаразитяването и дезинфекцията на спалните, производствените и сервизните помещения. Претендира присъждане на разноси за юрисконсултско възнаграждение на осн. чл.78, ал.8 ГПК, определено от съда по реда на чл.37 от Закона за правната помощ.

Представителят на СГП дава заключение за основателност на иска като сочи, че обезщетението следва да бъде присъдено по справедливост.

Административен съд София-град, 21-ви състав, като обсъди събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

От приложената по делото Справка, изх. № 2721/28.02.2024 г. по описа на ЗОЗТ „К.“ към ГДИН /л.31/ се установява, че лишеният от свобода Е. Н. С., ЕГН [ЕГН], е постъпил в ЗОЗТ „К.“ на 21.12.2023 г. и е бил разпределен в 4-та група на 22.12.2023 г., където се намирал и към момента на изготвянето на справката. В същата е посочено, че С. бил настанен във второ спално помещение с още шест човека. Посочено е също, че спално помещение № 2 било ремонтирано през есента на 2023 г. като ремонтните дейности включвали боядисване на стаите и таваните, полагане на подова настилка от плочки и подмяна на плочки в мокрите помещения – бани и тоалетни.

В медицинска справка, рег. № 2721/28.02.2024 г. /л.33/, изготвена от доктор А. – ординатор в ЗОЗТ „К.“, е посочено, че Е. Н. С. е бил приведен в общежитието на 21.12.2023 г. клинично здрав и до датата на издаване на справката не е имал здравословни проблеми и не е посещавал лекарския кабинет по никакъв повод.

В докладна записка, рег. № 2721/28.02.2024 г., издадена от мл. инсп. Т. И. – домакин в ЗОЗТ „К.“ към Затвора – [населено място] /л.34/ е посочено, че 2-ро спално помещение в 4-та група на ЗОЗТ „К.“ е с обща квадратура 36.290 кв.м., а мокрото помещение в него е с размери 1.47 м. x 2.78 м.. Посочено е, че на спалното помещение е направен основен ремонт от м. ноември до м. декември 2023 г., като в помещението на пода са поставени теракотни плочки, стените и таванът са шпакловани и боядисани, а мокрото помещение е освежено. Соци се също, че сградата, с която се

намират спалните помещения е с изолация и ПВЦ дограма, която е с 40 % отваряемост. Посочено е, че студена вода има от 06:00 ч. до 24:00 ч., а топлата се пуска по график. За С. е посочено, че през м. януари 2024 г. е получил за лично ползване 0.200 кг. прах за пране, а през м. февруари 0,300 кг. прах за пране.

По делото е представен график за топла вода на корпуса към ЗО „К.“ /л.39/, видно от който от 1-4 група разполага с топла вода в часовете от 06:00 ч. до 07:00 ч., от 12:00 ч. до 13:00 ч., от 14:00 -16:00 ч. и от 19:00 ч. до 21:00 ч. От същият график е видно, че парното отопление също е на график, както следва: при температура -5 градуса – от 06:00 ч. до 08:00 ч., от 12:00 ч. до 14:00 ч. и от 20:00 ч. до 22:00 ч.; при температура от -5 до +5 градуса – от 06:00 ч. до 11:00 ч., от 13:00 ч. до 15:00 ч. и от 18:00 ч. до 22:00 ч., а при температура -20 градуса – от 06:00 ч. до 12:00 ч. и от 16:00 ч. до 22:00 ч. В графика има отбелязване, че при температура от -15 градуса, парното работи и от 01:00 ч. до 08:00 ч.

По делото е представен лист с изписване на строителни материали № [ЕГН]/13.02.2024 г. /л.36/, послужили за ремонт на 2-ро спално помещение в 4-та група на ЗОЗТ „К.“. В докладна записка, рег. № 2721/28.02.2024 г. от домакина е посочено, че този лист е издаден по-късно, поради технически причини.

Представен е и приемо - предавателен протокол от 31.01.2024 г. /л.38/, съгласно който описаните в него строителни материали са използвани за основен ремонт на 2-ро спално помещение в 4-та група на ЗОЗТ „К.“.

От представени 2 списъка /л.40 и л.41/ съдържащи информация за предоставени перилни препарати на 4-та група в ЗОЗТ „К.“ е видно, че към 01.02.2024 г. на ищеца са предоставени 200 гр. прах за пране срещу подпис, а на 15.02.2024 г. още 300 гр. прах за пране.

По делото са представени две докладни записки, една от които без дата, а другата от м. февруари 2024 г. /л.42 до л.46/, видно от които за периода от 15.12.2023 г. до 29.02.2024 г. са извършени две процедури по дезинфекция на общите помещения и на 10-та, 9-та, 8-ма, 7-ма и 5-та група в ЗОЗТ „К.“.

По делото са представени принтирани снимки, без отбелязване за които помещения се отнасят /л.47-л.53/.

По делото са изслушани показанията на свидетелите И. С. Р. и Г. В. И..

Разпитан, св. Р. заявява, че с ищеца били заедно в една килия до преди 3 месеца, след това ги разместили. Уточнява, че били заедно около 3-4 месеца. За условията в затвора „К.“ твърди, че не били човешки. Твърди, че по времето, в което с Е. били в една килия имало настанени 8-9 души. Споделя, че не може да определи колко голяма била килията но я описва като малко по-голяма от съдебната зала /заседанието е проведено в 3 зала на ААСГ/. Спомня си, че е правен ремонт на килията. Описва, че били сложени плочки на земята и било боядисано, а тяхното задължение било да си чистят килията и си чистели. Твърди, че веднъж месечно от затвора им давали прах и сапун. Спомня си, че имало мухъл и плесен. Споделя, че след 10.00 ч. вечерта спирали водата и топлата и студената, поради което нямало никаква вода, а те - 10 души не можели да ходят до тоалетна. Заявява, че имало тоалетна чиния в килията, но след ремонта тя си била същата. Повтаря, че условията не са човешки. Заявява, че за една година зъбите му опаднали. Твърди, че от затвора в „К.“ дърпали водата с някаква помпа. За килията заявява, че има двойни вишки - двуетажни легла и всеки си имал шкаф, където да си държи дрехите и яденето. Имало и две-три маси, където да седят да се хранят. Споделя, че докато били заедно с Е. в килията извадили едните легла.

Разпитан, св. И. заявява, че били с ищеца в една килия в затвора в „К.“ в 4-та група, 2-ра килия. Споделя, че с Е. били заедно в една килия около 3-4 месеца. Спомня си, че ищецът бил докаран в затвора на 23 или 24 декември 2023 г. и го настанили в тяхната килия. Споделя, че него го преместили през март в друга килия, но ищецът останал в същата. Уточнява, че познава Е. от затвора. Споделя, че в килията били 6-7 човека, когато настанили ищеца, но преди това са били и по 9-10 човека, а квадратурата не отговаряла на изискванията за толкова настанени. Свидетелят не може да уточни колко е била голяма килията, но споделя, че вътре имало влага, мухъл, плесен. Спомня си, че спирали водата в 10.00 ч. вечерта и я пускали в 6.00 ч. сутринта. Уточнява, че през това време нямало нито топла, нито студена вода. Спомня си, че през деня пускали топлата вода за един час, на обед за два часа и вечерта за един час, защото били на режим. Уточнява, че говори за зимата. Спомня си, че преди да настанят Е. в килията подът бил циментов, а след като той отишъл, заварил плочки на пода, тъй като бил направен ремонт, който обаче бил некачествен. Споделя, че стените били боядисани с латекс, но целите били във влага и като били пипани с пръст се усещала влага. Споделя, че са си говорили с Е. за условията в килията, но нямало как да си помогнат взаимно. За Е. споделя, че се оплаквал от това, че е тясно, от качеството на водата, която е негодна за пиене. Споделя, че като слагали бинт на чешмата след 2-3 дни целият ставал жълт. Твърди, че след 16.00 ч. нямало лекар, който да оказва медицинска помощ. Споделя, че ищецът искал да ходи на зъболекар, тъй като зъбите му се развалили, но имало проблеми със зъболекарския стол и 2-3 дена чакал. Твърди, че Е. се чувствал некомфортно. Споделя, че в килията имало 5 двуетажни легла /вишки/, но след като завели дело, служителите извадили 2 двуетажни легла и в килията останаха 3 и едва след това дошъл човек от съда, който снимал помещението. Твърди, че след като били направени снимки на помещението, трите двуетажни легла били заменени с 6 единични, за да няма двойни.

При така установената фактическа обстановка съдът формира следните правни изводи:

Искът за присъждане на обезщетение е предявен от процесуално легитимирано лице, което твърди, че в периода от 01.12.2023 г. до 29.01.2024 г., по време на престоя си в ЗОЗТ „К.“, е претърпял неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица от администрацията на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", което е юридическо лице към Министерство на правосъдието, с териториални структури, включващи затворите - чл.12, ал.3 ЗИНЗС. Искът е предявен срещу надлежен ответник по чл.205 АПК вр. с чл.285, ал.1 от ЗИНЗС – Главна дирекция “Изпълнение на наказанията“ – юридическо лице, осъществяващо прякото ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода, с териториални служби, каквито са затворите.

Материалноправната уредба на твърдяното право се съдържа в чл.284, ал.1 ЗИНЗС, който предвижда, че държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл.3. Разпоредбата на чл.3 поставя изисквания към условията, при които се поставят осъдените лица.

Основателността на предявения иск предполага установяване на наличие на следните материално-правни предпоставки: 1) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл. 3 от ЗИНЗС; 2) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на

нарушението; 3) неимуществената вреда се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл.284, ал.5 от ЗИНЗС.

В чл.3, ал.1 ЗИНЗС се съдържа забрана осъдените да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според втората алинея за нарушение на ал.1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, изразяващи се в липса на достатъчна жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или поражда чувство на страх, незащитеност или малоценност. Изброяването е неизчерпателно.

Отговорността на държавата за причинените вреди по чл.284, ал.1 от ЗИНЗС е обективна и освобождава ищеца от тежестта да доказва вина на конкретно длъжностно лице. Обективният неин характер означава още, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са виновно причинени.

Предмет на разглежданата искова претенция е обезщетяване на претърпени от Е. С. неимуществени вреди, в резултат на нарушени права по време на престоя му в ЗОЗТ „К.“, изтърпяване на нечовешки условия, като последица от проявните форми на нарушения на чл.3 от ЗИНЗС вр. с чл.3 КЗПЧОС: недостатъчна жилищна площ, лоши битови и хигиенни условия с влага и течове в килията по време на дъжд, наличие на хлебарки, гризачи и дървеници в килиите, лоши условия за ползване на общите бани и тоалетни в закритата част на затвора, липса на санитарен възел извън килиите за ползване по време на престоя на открито, негодна за консумация вода и често спиране поради остаряла материална база, липса на медицинско лице в затвора през по-голяма част от времето.

В чл.3 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи е прокламирано, че никой не може да бъде подлаган на мъчение, на жестоко, безчовечно или унижаващо отношение. По отношение на лицата, изтърпяващи наказание за извършени углавни престъпления, във вътрешното законодателство на страната това основно право е регламентирано с нормата на чл.3, ал.1 от ЗИНЗС, предвиждаща че осъдените не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко или нечовешко отношение. На това право на лишените от свобода съответства насрещното административно задължение, при изпълнение на наказанията да бъдат осигурени условия, обезпечаващи поддържането на физическото и психическото здраве и зачитане на правата и достойнството им (чл.2, т.3 от ЗИНЗС). „Нечовешкото“ или „унижаващото“ отношение предполага страдание или унижение, достигащи отвъд неизбежния елемент на страдание и унижение, свързан с дадена форма на легитимно третиране или наказание. Мерките за лишаване от свобода, според ЕСПЧ, могат често да съдържат такъв елемент, като държавата трябва да осигури на лишеното от свобода лице условия, които са съвместими с уважението към човешкото достойнство, така че начинът и методът на изпълнение на мярката да не го подлагат на стрес и трудности с интензивност, която надминава неизбежното ниво на страданието, свързано със задържането.

По делото бе установено по несъмнен начин, че ищецът изтърпява наказание

„Лишаване от свобода“ в ЗОЗТ „К.“, както и че е бил приведен в ЗОЗТ „К.“ на 21.12.2023 г. Установено е също, че на 22.12.2023 г. бил настанен във второ спално помещение на 4-та група.

Относно отделните бездействия, твърдени с исковата молба:

1. По оплакването за лоши битови условия и пренаселеност в спалното помещение:

1.1. Съгласно докладна записка, рег. № 2721/28.02.2024 г., 2-ро спално помещение в 4-та група на ЗОЗТ „К.“ е с обща квадратура 36.290 кв.м., а мокрото помещение в него е с размери 1.47 м. х 2.78 м. От доклада се установява, че на спалното помещение е направен основен ремонт в периода от м. ноември до м. декември 2023 г., като в помещението на пода са поставени теракотни плочки, стените и таванът са шпакловани и боядисани, а мокрото помещение е освежено. Установява се също, че сградата, в която се намират спалните помещения е с изолация и ПВЦ дограма, която е с 40 % отваряемост, което обстоятелство не е оспорено от ищеца. Горните обстоятелства се установяват и от представения приемо - предавателен протокол от 31.01.2024 г. /л.38/ и от свидетелските показания на двамата разпитани свидетели, поради което съдът счита, че не е налице бездействие на ответника по този пункт.

1.2. По оплакването за пренаселеност, в Справка, изх. № 2721/28.02.2024 г. по описа на ЗОЗТ „К.“ към ГДИН /л.31/ е посочено, че към момента на настаняването на С. във 2-ро спално помещение, в същото е имало още шест лишени от свобода. Свидетелските показания и на двамата свидетели кореспондират с посочения брой настанени в процесното спално помещение през исковия период. Свидетелят Р. заявява, че докато бил с ищеца в период от 3-4 месеца в килията имало настанени 8-9 души, а свидетелят И. споделя, че когато настанили ищеца, в килията били 6-7 човека. При съпоставка на описаното в справката и свидетелските показания, съдът достига до извод, че към момента на настаняването във второ спално помещение, в същото е имало 6 човека, като с ищеца броят се е увеличил на 7 като допуска през част от исковия период да е имало настанени и други лица, достигайки до 8-9 човека. Така съпоставено, съобразявайки посочената в докладна записка, рег. № 2721/28.02.2024 г. квадратура на спалното помещение от 36.290 кв. м. и средно пребиваващи 7 лишени от свобода, съдът достига до извод, че един лишен от свобода е разполагал с 5 кв. м., от които следва да се извадят мебелите – легла, маса, столове и шкафове. Ето защо, въпреки че С. не ангажира доказателства /такива не представя и ответникът/ да е имал оплаквания относно площта на помещението, в което е бил настанен, съдът приема за установено бездействието на служителите на ответника да осигурят на ищеца минималната жилищна площ от 4 кв. метра за исковия период, в който ищецът е бил настанен в ЗОЗТ „К.“.

2. По оплакването за наличие на дървеници и хлебарки, лоши санитарно-битови условия:

От приетите по делото доказателства се установява, че от администрацията на затвора са предприети действия по дезинфекция, дезинсекция и дератизация единствено на общите помещения и на 10-та, 9-та, 8-ма, 7-ма и 5-та група в ЗОЗТ „К.“. Независимо от горното обстоятелство, ищецът не

твърди, че е претърпял конкретни вреди от наличие на дървеници и хлебарки в спалното помещение, както и не са налице данни за подадени от него оплаквания до служителите на затвора за нахапване или за необходимост от допълнителни препарати срещу посочените насекоми. Твърдения за наличие на дървеници и хлебарки и гризачи не излагат и разпитаните свидетели, с които ищецът е бил в едно спално помещение, поради което съдът счита оплакването по този пункт за недоказано.

2.1. Съгласно доклада, изготвен от домакина на ЗОЗТ „К. и приложените към него списъци, удостоверяващи получени хигиенни материали /л. 40 и л.41/ по отношение на пребиваващите лишени от свобода в 4-та група, е видно, че ищецът е получавал прах за пране два пъти през месец февруари 2024 г. По делото обаче не са представени доказателства за снабдяване на С. с други санитарни материали за лична хигиена от първа необходимост като сапун, почистващи препарати, веро, обезмаслител. В тази връзка следва да се посочи, че съгласно чл. 176 ППЗИНЗС спалните помещения се почистват и хигиенизират от лишените от свобода, които са настанени в тях, поради което същите следва да бъдат снабдени с необходимите препарати и пособия за извършването на тази дейност.

2.3. По отношение на твърденията за лоши условия за ползване на общите бани и тоалетни в закритата част на затвора, липса на санитарен възел извън килиите за ползване по време на престоя на открито, негодна за консумация вода и често спиране поради остаряла материална база, липса на медицинско лице в затвора през по-голяма част от времето, съдът счита същото за частично доказано по следните причини:

Твърденията за често спиране на водата се доказват, както от представения по делото график за топла вода на корпуса към ЗО „К.“ /л.39/, така и от показанията на свидетелите по отношение на студената вода. По отношение на състоянието на санитарните възли в общите помещения, не бяха предоставени доказателства, както от ищеца в подкрепа на неговото твърдение, така и от ответника в противоположния смисъл, поради което съдът няма как да достигне до обосноваван извод за основателността на това твърдение. По отношение на оплакването от липса на медицинско лице през по-голямата част от времето, съдът също счита, че същото за неоснователно и недоказано. От свидетелските показания се установява, че медицинско лице е имало всеки ден, но до 16:00 часа. Същевременно липсват доказателства ищецът да е имал нужда от медицинска помощ, която да му е била отказана, поради липсата на медицинско лица.

С оглед изложеното по т. 2.3, съдът приема, че вредите, които твърди ищеца са доказани единствено по отношение на липсата на постоянно течаща вода, като по отношение на оплакването за нейното качество обръща внимание, че не бяха събрани доказателства, от които съдът да формира извод по този въпрос.

С оглед гореизложеното, съдът приема че искът е частично основателен и ищецът е претърпял неимуществени вреди, които са следствие от нарушаване на общата забрана на нечовешко и унижително отношение. Несъмнено установената недостатъчна площ на спалното помещение, липсата на постоянно течаща вода и хигиенни препарати от първа

необходимост са причинили чувство на неудобство у ищеца – неимуществени вреди, подлежащи на обезщетение. Законодателят приема, че поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ уронва човешкото достойнство или поражда чувство на страх, незащитеност или малоценност. Несъмнено пренаселеността на спалните помещения, липсата на постоянно течаща вода и хигиенни препарати от първа необходимост кореспондира на понятието „унизително“ отношение, като превишава целите на изтърпяване на наказанието. Налице е причинна връзка между бездействието и неимуществените вреди. Според съда поставянето на ищеца в неблагоприятни условия само по себе си представлява третиране, способно да породи у него емоционално и морално страдание, стрес и безпокойство. При наличие на нарушение на някоя от посочените в чл.3 от ЗИНЗС хипотези, настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното (чл. 284, ал.5 от ЗИНЗС).

Размерът на дължимото обезщетение за претърпените неимуществени вреди следва да бъде определен в съответствие с чл.52 ЗЗД. Спазването на принципа на справедливостта като критерий за определяне паричния еквивалент на моралните вреди изисква размерът на обезщетението да бъде определен от съда с оглед на всички установени по делото факти и обстоятелства, касаещи начина, по който незаконосъобразната административна дейност се е отразила на увреденото лице и при отчитане икономическия стандарт в страната към момента на увреждането. Следва да бъде съобразено и пилотното Решение на ЕСПЧ от 27.01.2015г. по делото "Н. и други срещу България", съгласно което паричната компенсация като форма на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, не трябва да бъде в неразумен размер в сравнение с присъжданията за справедливо обезщетение, определени от ЕСПЧ по силата на чл. 41 от Конвенцията в подобни случаи, като насока в това отношение могат да служат принципите, изложени от ЕСПЧ в пилотното решение, а именно фундаменталния характер на правото на всяко лице да не бъде подлагано на нечовешко или унижително отношение, от една страна, а от друга времето, през което лишеният от свобода е бил поставен в условия на нечовешко и унижително отношение по смисъла на чл. 3 от ЕКПЧОС, като най-важния фактор за оценка на претърпените вреди.

В случая, като се отчете обстоятелството, съставляващо проявление на нарушението на чл.3, ал.1 във вр. с ал.2 ЗИНЗС – недостатъчна жилищна площ, липсата на постоянно течаща вода и хигиенни препарати от първа необходимост, съобразно стандарта, установен в чл.43, ал.4 ЗИНЗС; периодът на исковата претенция (времето, през което ищецът е бил поставен в условия, унижаващи човешкото достойнство) – 21.12.2023 г. до датата на подаване на исковата молба – 29.01.2024 г.; характерът и ниският интензитет на негативните преживявания, без конкретно увреждане на здравето (физическо или психическо) от установеното нарушение на чл. 3, ал. 1 вр. ал. 2 ЗИНЗС и при прилагането на чл.284, ал.2 ЗИНЗС, съдът приема, че искът следва да бъде уважен при определяне на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 500.00 лв. Тази сума следва да се присъди със законната лихва от предявяване на иска на 29.01.2024 г., като

негова законна последица, до окончателното ѝ изплащане. В останалата част за сумата над 500.00 лв. до общия размер на претендираните 10 000 лв. искът е неоснователен и недоказан, поради което следва да се отхвърли.

Предвид частичната основателност на основната претенция доказана е и акцесорната претенция за присъждане на законна лихва. Претендира се лихва от датата на постъпването на ищеца в мястото за лишаване от свобода - 01.12.2023 г. до завеждането на исковата молба, както и законна лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното заплащане на сумата. Началният момент следва да се определи съгласно т. 4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК, т.е. ответникът ще дължи лихва, върху присъдената сума, считано от датата на преустановяване на незаконосъобразните бездействия. В случая не е установено, че незаконосъобразните бездействия са преустановени. Напротив, не е установено, че изобщо са били преустановени, поради което на ищеца се дължи законна лихва върху присъдената сума, от момента на подаването на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Разноските се поддържат от ищеца. С оглед изхода на спора и съгласно нормата на чл.286,ал.3 от ЗИНЗС, когато искът се уважи изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, когато е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска.

Ищецът е внесъл държавна такса в размер на 10.00 лв. /л.3/, представляван е от адвокат С., като същият е осъществил безплатно процесуално представителство по реда на чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата. Съгласно чл.8, във връзка с чл.7, ал.2 т.2 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения и предвид, че искът е частично уважен в полза на адвокат С. следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение съразмерно с уважената част от иска – в размер на 65.00 лв.

На ответника не се присъждат разноси, арг. чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС.

Воден от горното Административен съд София – град, I-во отделение, 21-ви състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да заплати на Е. Н. С., ЕГН [ЕГН], обезщетение за неимуществени вреди в размер на 500.00 /петстотин / лева за периода от 21.12.2023 г. до 29.01.2024 г., претърпени от противоправно бездействие на служители на ответника, изразяващи се в неосигуряване на нормални битови условия – недостатъчна жилищна площ, липсата на постоянно течаща вода и хигиенни препарати от първа необходимост, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 29.01.2024 г. до окончателното изплащане на сумата, като ОТХВЪРЛЯ предявения иск, в частта за сумата над 500.00 лв. до пълния му размер от 10 000 лв.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да заплати на Е. Н. С., ЕГН [ЕГН], сума в размер на 10.00 лева за платена държавна такса.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да заплати на адвокат И. С. от САК, със служебен адрес; [населено място], [улица], партер, сума в размер на 65.00 лева, представляваща адвокатско възнаграждение, съразмерно с уважената част от иска.

Решението може да бъде обжалвано пред тричленен състав на Административен съд София – град, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: